

KA GA PEGELO ENO

Leeto la rona le le tsweleng la go dira tiro ka botswerere le go nna le ditlamorago tse di molemo

Leeto ga se fela go feta ga nako kgotsa go tsamaya go tswa mo ntlheng e nngwe go ya kwa go e nngwe – ke thulaganyo ya phetogo, ya go tlwaela, ya go fetoga le ya go dira pharologano fa o ntse o tsamaya mo tseleng e o e ipeetseng. Seno ke se Yunibesiti ya Bokone-Bophirima (YBB) e se itseng sentle. Fa e sale e simolola loeto le lešwa le le itumedisang go tswa mo go kopanngweng ka 2004 go fitlha gompieno, YBB e itemogetse kgolo e e tsweleng e bile e fetogile go nna setheo se se di gogang kwa pele sa thuto e kgolwane se se nang le tlhotlheletso e seng fela ya selegae, mme gape le mo Aforika le mo lefatsheng lotlhe.

Mo dingwageng di le masome a mabedi tse di fetileng, yunibesiti ya rona e tsamaile mo tseleng e e tlhalosiwang ke go batla go nna mogaka le go dira tiro ka botswerere . Nako le nako re ntse re sekaseka melelwane e mešwa mo go ruteng le mo go ithuteng le mo patlisisong le mo go tlameng dilo tse dišwa, re ineetse mo go nneng le seabe se se nang le bokao mo baaging (CE) le go betla ditirelo tsa rona gore di tshwanele ditlhoko tsa baithuti le bannaleseabe ba rona. Re itiretse boitshupo jo bo nonofileng, re ntšhwafaditse letshwaokgwebo la rona, re amogetse diphetogo le go itlhome jaaka motshameki yo o tlotlegang mo thutong e kgolwane ya Aforikaborwa.

Mo go tsotlhe tseno, boineelo jwa rona mo kitsong, tshiamisong ya loago le mo phetogong e nnile maatla a a re tlhotlheletsang jaaka re tsaya dikgato tsa bopelokgale mo tseleng e e kwa pele.

Loeto la rona le potlakisitswe thata ke Phetogo ya Bone ya Madirelo (4IR) e e neng ya bula ditšhono tse dišwa le go fetola ditekanyetso jaaka fa YBB e ne e kopanya dithekenoloji tsa maemo a a kwa godimo tse di jaaka bothale jwa maitirelo, inthanete le phetogo ya metswedi ya boitapoloso mo thutong le mo patlisisong ya rona.

Fela jaaka mojanala mongwe le mongwe yo o simololang loeto go ya kwa lefelong le le sa itsiweng, YBB le yona e ne ya kopana le dikgwetlho tse di sa lebelelwang tse di jaaka leroborobo la Covid-19, diphetogo tse di tlabang tsa ikonomi le diphetogo tse dikgolo tsa loago. Boitsetsepelo jwa badiri ba rona, baithuti le bannaleseabe ba bangwe ka dinako tsa mathata bo re neile maatla a go kgarametsa pele le go dira yunibesiti jaaka setheo se se nonofileng.

Loeto la rona gape ke bopaki jwa tshusumetso e tiro ya rona e nang le yone mo baaging ba rona. Babatlisisi ba YBB ba nna ba batla ditsela tsa go tokafatsa matshelo a bannaleseabe ba rona. Tlhotlheletso ya rona e feta melelwane le go kgabaganya melelwane jaaka re fitlha go kgabaganya kontinente ya Aforika le go tsena mo lebaleng la lefatshhe.

Le fa jaanong go setse go fetile dingwaga di le masome a mabedi, loeto la rona le sa ntse le le kgakala le go fela. Ke loeto le le senang bokhutlo. Tsela e e kwa pele e atologa ka tšhono mme re tswela ka mowa o o re tshotseng go fitlha ga jaana – mowa wa boitshimoleledi, go itsetsepela le boineelo jo bo sa reketleng jwa go dira pharologanyo.

Jaaka fa loeto la rona le tswela, le tshusumetso ya rona e ntse fela jalo jaaka re tswela go fetoga, go tlwaela le go tlhama tshusumetso.

Ka moo kgang ya rona e leng maleba ka teng mo go wena

Kgang e e ka fa morago ga loeto la rona le le tsweleng la go ya kwa go nneng le bokgoni le tshusumetso e diretswe lona, bannaleseabe ba rona.

Bannaleseabe ba rona ke batho ka bongwe le ditlhophatse re di amang ka ditiro le ditirelo tsa rona, le bao ditiro tsa bona di ka amang bokgoni jwa rona jwa go diragatsa leano la rona ka katlego le go fitlelela maikaelelo a rona.

Bannaleseabe ba bagolo ba YBB ke baithuti ba rona, baithuti ba nako e e fetileng, Lekgotla, badiri, Lefapha la Thuto e Kgolwane le Katiso (DHET), balekane, balekane ba tirisanommogo, baagi ba ba mo tikologong le bagwebi (jaaka bathapi ba isago ba baithuti ba rona).

Kgang ya rona e tla tswela mosola gape bannaleseabe ba bangwe jaaka baabi, baithuti ba isago le ditheo tse dingwe tsa thuto e kgolwane.

Ka moo re bolelang kgang ya rona

Kgang ya rona e simolola ka tshobokanyo ya YBB le go tlhalosa ka fa re neng ra dirisana ka teng le tikologo ya rona ya tiro.

Mo ditsebeng tse di latelang, o tla fitlelela setshwantsho se se tlhamaletseng sa mokgwa wa kgwebo wa rona, mme morago ga moo go tla latela dikotsi le ditšhono tse di re amang, le ka moo re samaganang le tsona ka teng. Mo karolong e e ka ga leano la rona, re tlhalosa gore re batla go ya kae le gore re ikaeletse go fitlha jang koo, mme karolo e e ka ga gore re dirile jang kgatthanong le dikhapetlele tsa rona e tlhalosa se re se dirileng go fitlelela maikaelelo a rona a togamaano.

Ka moo re tlileng go tsamaya ka teng mo kgannyeng ya rona

Go bontsha dikgolaganano magareng ga dikarolo tse di farologaneng mo pegelong ya rona e e kopantsweng le go tokafatsa loeto la gago la go ribolola, re dirisa diaekhono tse di farologaneng tsa dikhapetlele tsa rona, maikaelelo a togamaano le dikgontshi.

DIKAPITALE TSA RONA

Botlhale

Tseno di akaretsa dithulaganyo tsa rona, ditsamaiso, dipholisi, maano le dithoto tse di sa tshwarengeng tse di theilweng mo kitsong tse di tswang mo ditirong tsa rona tsa go ruta le go ithuta le tsa patlisiso le tsa go tlhama.

Batho

Badiri le baithuti.
(batsayakarolo ba ka fa gare)

Loago le dikamano

Dikamano le batsayakarolo ba kwa ntle.

Madirelo

Mafaratlhatlha a a bonalang le dithoto.

Tiholego

Tikologo/didiriswa tsa tiholego.

Tsa Madi

Madi a re a amogelang le a re a dirisang go ya ka tekanyetsokabo.

MAITLHOMO A RONA A TOGAMAANO

Maitlhommo 1: Go rotloetsa go ithuta le go ruta ga maemo a a kwa godimo le go rulaganya gape YBB go fitlhelela bogolo le sebopego se se tlhokwang ke ditshwetso tsa kaelo tsa mmara.

Maitlhommo 2: Go nonotsha dipatlisiso le poposešwa ka go tlhoma mogopolo thata mo go direng gore lefatshe le nne le seabe.

Maitlhommo 3: Go kopanya le go nyalanya go nna le seabe ga baagi le go ruta-go ithuta le patlisiso go tlhabolola setso sa baagi ba ba matlhagatlhaga.

Maitlhommo 4: Go tlhama mokgwa o o farologaneng wa boleng jwa baithuti ka maikaelelo a go tlhama tikologo e e akaretsang e e ikaeletseng go tlhabolola baithuti ka botlalo ka mananeo a a rulagantsweng le a a sa rulagangwang a a maleba, a a kgatlhang le go kgotsofatsa ditlhokego tsa baithuti.

Maitlhommo 5: Go ngoka, go tlhabolola le go boloka badiri ba ba manontlhotlho le go dira gore go nne le tekatekano ya badiri.

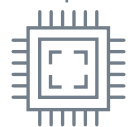

Maitlhommo 6: Go tlhabolola le go tsenya tirisong leano la kgwebo ya dijithale go dira gore yunibesiti e nne le poelo mo kgaisanong mme kgabagare go gololwe metswedi e mengwe ya lotseno.

DIKGONTSHI TSA RONA

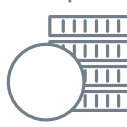
Sekgontshi 1: Go laola, go etelela pele le go tsamaisa ka tsela e e bonako, ya tirisano mmogo le e e kopaneng go ya kwa tikologong ya yunibesiti e e agegileng sentle.

Sekgontshi 3: Go tlhagoletsa le go tlamela dirala tsa batsayakarolo tse di nang le seabe go aga le go godisa maitemogelo ka maikemisetso le tekatekano ya leina.

Sekgontshi 2: Go tlhoma serala sa thekenoloji sa yunibesiti se se akaretsang le se se kopaneng go tlamela motheo o o tiileng wa isagwe ya dijithale.

Sekgontshi 4: Go netefatsa gore go nna le itsholelo ya madi le go dira ka tsela e e siameng ka go tsaya tsia maemo a ikonomi le go rotloetsa go fetoga ga dijithale.

Botlhokwa jwa diteng tsa pegelo

Dintlha tse di botlhokwa ke dintlha tse di amang thata le bokgoni jwa setheo jwa go itirela boleng le jwa bannaleseabe ba sone, go ya ka Letlhomeso le le Kopantsweng la go Bega la Lekgotla la Boditšhabatšhaba le le Kopantsweng la go Bega (IIRC)

Diteng tsa pegelo eno e e kopantsweng di tlamelwa ke ditokololo tsa Komititsamaiso ya Yunibesiti ya YBB (UMC), mmogo le bakaedi ba yona, ka go tsaya tsia moonno wa go nna go nna botlhokwa ga dilo.

Setlhophha sa rona sa tiro se se kopantsweng sa go bega gape se tsaya karolo mo go tlaoleng dintlha tse di nang le tshusumetso e kgolo mo bokgoning jwa rona jwa go tlhama boleng. Setlhophha seno se eteletswe pele ke mokwadisi wa YBB e bile se akaretsa motlatsamokanseliri wa thulaganyo le motlhankedi yo mogolo wa togamaano mo kantorong ya motlatsamokanseliri.

Matlhomeso a go bega le dikwalo tse di re kaelang

Pegelo ya rona e e kopantsweng e kaelwa ke meono le ditlhokego tsa Letlhomeso le le Kopantsweng la Pegelo la IIRC, King IV le melawana ya go bega ya DHET.

Gape re sekaseka dikwalo tse di jaaka Thulaganyo ya Tiro ya Ngwaga le Ngwaga (APP) ya YBB, e e tsenyang togamaano ya yunibesiti mo tirisong, mmogo le rejisetara ya rona ya dikotsi. Batsayakarolo ba ba farologaneng go ralala yunibesiti ba tlamela ka ditshwaelo mabapi le dikwalo tseno.

Mo godimo ga moo, go bega ga rona gape go tlhotlhelediwa ke merero e bannaleseabe ba rona ba e tlhagisang fa ba dirisana le rona. Tseno di tlhalosiwa mo karolong ya ka moo re dirisanang ka teng le bannaleseabe ba rona, mo lenaaneng le le kwadilweng: *Dintlha tse di tlhagisitsweng*.

- » Maikaelelo, dikgontshi le dikakanyo tsa togamaano di nnile teng ka ntlha ya thulaganyo e ditokololo tsa Komiti ya Botsamaisi ya Yunibesiti di neng di e dirisa go supa dintlha tse di botlhokwa tse di tshwanetseng go akarediwa fa go tlhamiwa kgotsa go tlhabololwa APP.
- » Dikotsi le ditšhono tsa rona tsa konokono ke ditlamorago tsa thulaganyo ya tshekatsheko ya dikotsi ya setheo sotlhe.

Thulaganyo ya go bega

Ngwaga le Ngwaga ka Sedimonthole

Lefelo la go ikgolaganya le batho go botsa dipotso

marlene.verhoef@nwu.ac.za

Setlhophha sa dipego

Pego ya rona e e kopaneng ke tsamaiso ya konokono e e begelang batsayakarolo ba rona. E tlatselwa ke tse di latelang:

- » Dikanego tsa ngwaga le ngwaga tsa ditšhelete tsa ngwaga o o felang ka 31 bSedimonthole 2025, tse di ka bonwang.
<https://www.nwu.ac.za/content/nwu-annual-reports>
- » Ditokomane tsa batsayakarolo ba ba farologaneng, tse di ka fitlhelwang.
<https://www.nwu.ac.za/content/nwu-our-publications>

Thulaganyo ya rona ya go bega

ego e e kopantsweng e, e rulagantswe go ya ka International Integrated Reporting Framework ya IIRC le Melawana ya DHET ya Pego ya Ngwaga le Ngwaga ya Ditheo tsa Thuto e e Kwa Godimo (e e gatisitsweng ka Seetebosigo 2014 mme e tsenyeletsa melaometho ya King IV Report).

Ka moo re netefatsang tshiamo ya pegelo ka teng

Re dirisa mekgwa e e farologaneng go netefatsa tshiamo ya tshedimosetso ya tsa matlole le e e seng ya tsa matlole mo pegelong ya rona e e kopantsweng ya ngwaga le ngwaga. Mekgwa eno e akaretsa peoleitlho le tlhokomelo ka ditheo tsa rona tsa botsamaisi le taolo, mmogo le tiriso ya boruni jwa ka fa gare le batlamedi ba netefaletso ba kwa ntle.

- Re bona tshedimosetso e e ikanyegang ya baithuti le ya badiri go tswa kwa Lefapheng la rona la Thulaganyo ya Setheo le Botlhale jwa Togamaano, le gape le rwalang maikarabelo a go romela tshedimosetso ya YBB kwa Matlhamaganyaneng a Botsamaisi jwa Tshedimosetso ya Thutog e Kgolwane (HEMIS) gore e rebolwe.
- Batlamedi ba netefaletso ba ka fa gare ba re re netefaletsa gore ditaolo tsa ka fa gare tsa YBB di dira sentle go le kana kang. Tshwaelo ya bona e akareditswe mo pegelong ya rona.
- Pegelo e akaretsa dikanego tsa matlole tse di kopantsweng tse di runtsweng tse di sobokantsweng, tse di ntshitsweng mo dikanegong tsa matlole tse di kopantsweng tse di runtsweng, tse di baakantsweng go ya ka Maemo a Boditšhabatšhaba a go Bega ka Ditšhelete (IFRS) mme di tlatlhobilwe ka go ikemela ke baruni ba rona ba kwa ntle, Nexia SAB&T.
- Baruni ba rona ba ne ba runa tshedimosetso e e mo pegelong ya tshekatsheko ya tiro ya rona.
- Dikanego tsa matlole, go akaretsa le pegelo ya baruni, di mo Mametlelelong 6.
- Tshedimosetso e nngwe gape ka netefaletso e e kopantsweng e ka bonwa mo karolong ya dikotsi ya pegelo eno.
- Go netefatsa go ya pele gore diteng tsa rona di nepagetse, re romela pegelo ya rona e e kopantsweng kwa ditheong tse di farologaneng tsa YBB gore di e sekaseke le go e amogela. Ditheo tseno di akaretsa Komiti ya Botsamaisi jwa Yunibesithi, Komiti ya Boruni, Dikotsi le Kobamelo (gareng ga dikomiti tse dingwe tsa Lekgotla), mme kwa bofelong Lekgotla la YBB.

Thebolo ya lekgotla

Morago ga kgakololo e e tswang kwa Komiting ya yona ya Boruni jwa Dikotsi le Kobamelo, Lekgotla le dumela gore pegelo e e kopantsweng eno e rarabolola merero yotlhe e e botlhokwa e bile e naya pono e e lekalekanang ya leano la YBB le bokgoni jwa setheo jwa go tlhama boleng.

Lekgotla la YBB le tthomamisa gore le:

- sekasekile diteng tsa pegelo le go dirisa mogopolo wa lona mmogo go baakanyetsa le go tlhagisa lokwalo leno,
- tsere ka tshwanelo tsia go nepagala le go felela ga merero ya botlhokwa, mmogo le go ikanyega ga tshedimosetso e e tlhagisiwang mo pegelong, e bile

- akanyeditse le go tlhagisa dintlha tseno ka botlalo go ya ka Letlhomiso le le Kopantsweng la go Bega la IIRC.

Komitikhuduthamaga ya Lekgotla e rebotse Pegelo ya Ngwaga le Ngwaga e e Kopantsweng ya 2024 ka di 26 Seetebosigo 2025 (jaaka go laetswe ke Lekgotla la YBB ka di 19 Seetebosigo 2025).

RRE BERT SORGDRAGER
MODULASETULO WA LEKGOTLA

RRE RENE KENOSI
MODULASETULO WA KOMITI YA
THUNO, KOTSI LE BOIKAMANYO

Baithuti ba feta **13 500** ba fitlhetse borutegi kwa bokhutlong jwa 2024.

